

שאלתה: יזמות פדגוגית

.1

מספר פריט: **10714**
 מיון: **70.55.1**
 סוג: ספר
 כותר: **עושים לשם שינוי : על יזמים חברתיים בישראל**
 מחבר: בר שלום, יהודה / ישראל, עמירם
 מו"ל: כרמל
 שנה: 2011
 עמודים: 182
 מקום: ירושלים
 מילות מפתח: ישראל; יזמות; חברה; שינוי; נוער במצוקה;
 תקציר:

הספר שאותו אנו אוזנים בידינו עכשיו, מכיל מילים. אך המילים מחוברות למעשים, והאנרגיה המיטיבה של מעשים אלה מצליחה איכשהו לפרוץ מבין הדפים, וממש לגעת בנו, הקוראים. האנשים המיוחדים שמוצגים בספר השכילו ליצור מרחבים מיטיבים בעבור החברה שבה הם חיים. גיבורי הספר פועלים בהווה, אך מביטים לעתיד, ומעצבים אותו, פשוטו כמשמעו. מה מייחד אותם? מהו אותו חלק בנו, המרגיש כמיהה להיות כמותם? כיצד נוכל להגשים חזון בחיי המעשה ולקדם תיקון חברתי אמיתי בישראל שיהפוך אותנו מחברה המדשדשת בהישרדות לחברה צופה פני עתיד? ספר זה מציע דרך. דרך אחרת. קריאה בו היא בגדר חובה לאנשי חזון ומעשה כאחד

.2

מספר פריט: **9478**
 מיון: **P60**
 סוג: מאמר
 כותר: **התכנית ליוזמות חינוכית-חברתית במכללה לחינוך ע"ש דוד ילין**
 מחבר: בר-שלום, יהודה / בלוק, איל / פרץ, רחל
 מו"ל: דוד ילין
 שנה: 2007
 בתוך: במכללה : מחקר עיון ויצירה
 כרך: 19
 עמודים: 229-240
 מילות מפתח: חינוך; חברה; יזמות; מכללות למורים; הכשרת מורים; סטודנטים; פרחי הוראה;

.3

מספר פריט: **10713**
 מיון: **70.54.3**
 סוג: ספר
 כותר: **אידאה של תיקון : יזמות חינוכית בחברה רב-תרבותית**
 מחבר: בר שלום, יהודה

מו"ל: הוצאת הקיבוץ המאוחד

שנה: 2007

עמודים: 176

מקום: תל-אביב

מילות מפתח: פלורליזם תרבותי; יזמות; אתנוגרפיה; חינוך; חברה; סביבה;

תקציר:

הספר אידיאה של תיקון הוא בבחינת אתנוגרפיה השוואתית ראשונה מסוגה בשדה החינוך הישראלי. הוא מהווה תרומה משמעותית להבנה של החינוך הרב-תרבותי, ולתפיסת העוצמה והפוטנציאל הגלומים ביזמות חברתית-חינוכית הבאה לחולל שינוי בסביבה משתנה ועמוקת שסעים

הספר עוסק בחמישה בתי ספר שתלמידיהם מגיעים מתוך סביבה חברתית מפוצלת. הוא מציג עדויות אודות מורים ומחנכים המשמשים כזמים חינוכיים-חברתיים ופועלים לחיברות ולקידום תלמידים בסביבה המאופיינת בשוני תרבותי, הטרוגניות וקיטוב אתני ודתי. הוא מראה כיצד בתי ספר מעצבים בקרב תלמידיהם זהות עצמית הפתוחה לקבלת האחר בצד פיתוח יכולת לימוד מרשימות.

.4

מספר פריט: 4540

מיון: 20.3.2

סוג: ספר

כותר: מודל להבניית יזמות בית-ספרית ופרויקטים בית-ספריים

עורך: טל, זהר / אבידב, אורית

מו"ל: אחזה

שנה: 1998

עמודים: 51

מילות מפתח: מנהיגות; יזמות; חידושים בחינוך; עמדות מורים

.5

מספר פריט: 5903

מיון: P57

סוג: מאמר

כותר: קורס לפיתוח חשיבה וליזמות תעשייתית לנוער

מחבר: וילנר, אהובה

מו"ל: משרד החינוך התרבות והספורט, מינהל חברה ונוער

שנה: 1996

בתוך: מניתוק לשילוב

כרך: 7

עמודים: 61-66

מילות מפתח: יזמות; חשיבה

.6

מספר פריט: 1098

76.0 01.7 **מיון:**
ספר **סוג:**
יוזמות חינוכיות בבתי הספר העל יסודיים **כותר:**
 משרד החינוך, האגף לחינוך העל יסודי **מו"ל:**
 1993 **שנה:**
 329 **עמודים:**
מילות מפתח: אמנויות; אזרחות; ביטחון לאומי; חינוך לערכים; יזמות; חינוך טכנולוגי;
 שואה; אמנויות, הוראתן; אנגלית; מדעי-הטבע; חינוך מיני;

.7

כותר: חדשנות משולבת תקשוב בראי המחקר הבינלאומי

הערה: המחקר המתואר במאמר התמקד באפיון כמותי של יזמות פדגוגיות משולבות תקשוב בכל הנוגע לרמות החדשנות שלהן בסביבה החברתית הבית-ספרית, בזהו משתנים בית-ספריים המעורבים ביזמות אלה ובנתוח הקשרים ביניהם. ממצאי המחקר עולה כי קיים מגוון של יוזמות פדגוגיות חדשניות משולבות תקשוב. יוזמות אלה ניתנות למדידה על רצף של חדשנות שבצדו האחד משמש התקשוב כאמצעי להרחבתה של פרדיגמה פדגוגית קיימת, להעשרתה ולהעצמתה, ובצדו האחר משמש התקשוב מנוף לשנוי פרדיגמטי בהוראה ובלמידה. כל יזמה מורכבת ממשתנים רבים ונותנת מענה לצרכים מקומיים, אך זוהו גם מאפיינים ומשתנים משותפים המקדמים את שימורה של היוזמה ואת המשכיותה.

מחבר: פורקוש-ברוך, אלונה; דוד מיודוסר; רפי נחמיאס

שנת פרסום: 2012

נושאים: הוראה ולמידה מתוקשבות חדשנות, בתי ספר, שנוי חנוכי, אמצעי עזר להוראה, הוראה, למידה העצמה מורים

מתוך: מעוף ומעשה במכללת אחוה, 14: 22-49, 2012

8

10.137.2 **מיון:**
ספר **סוג:**
פיתוח מקצועי של מורים באמצעות מורים מובילים **כותר:**
 שפרלינג, דניאל **מחבר:**
 יוספסברג בן-יהושע, ליאת **עורך:**
 מכון מופ"ת **מו"ל:**
 2016 **שנה:**

עמודים: 44
מקום: תל אביב
מילות מפתח: התפתחות מקצועית; קהילה לומדת; הוראה; מיומנויות מקצועיות; מקצועיות;
מורים מובילים למידת עמיתים
הערות: ייעוץ אקדמי: מיכאלי, ניר
טקסט מלא:
תקציר:

סקירה זו דנה בהצדקות התיאורטיות הנוגעות לקיומו של פיתוח מקצועי של מורים בסביבת בית הספר ובאמצעות מורים מובילים. הסקירה פותחת בתיאור ביקורות המושמעות בספרות כנגד פיתוח מקצועי "מסורתי" של מורים ודנה בה. ביקורות אלה נסבות על חוסר שביעות הרצון של מורים משיטה מסורתית של פיתוח מקצועי, על חוסר האפקטיביות שלה לחולל שינוי חיובי בפרקטיקות ההוראה ולתרום לשיפור הישגי התלמידים, על העדר השליטה והפעלנות (agency) של מורים בכל הקשור אליה ועל חוסר התאמתה למקצוע ההוראה. בחלק השני של הסקירה, מוצגים הטיעונים המצביעים על האופן שבו פיתוח מקצועי של מורים באמצעות מורים מובילים נותן מענה לביקורות אלה ועל יתרונותיה של שיטה זו. נטען, כי מודל הפיתוח המקצועי בהובלת המורים מהווה התאמה נכונה יותר לאופן שבו מבוגרים לומדים; הוא מקדם יותר שליטה ופעלנות (agency) של מורים בתהליך הלמידה של עצמם; הוא מוביל ללמידה מקצועית יותר ומותאמת יותר למקצוע ההוראה; הוא מאפשר יותר שיתוף פעולה בין מורים במסגרת תהליך הלמידה והוא משקף הקצאה יעילה יותר של משאבים לנושא הפיתוח המקצועי של מורים. החלק השלישי של הסקירה דן באתגרים העומדים לפיתחה של מתודה זו של פיתוח מקצועי ובמיוחד מצביע על המחלוקות הקיימות בספרות באשר לאופני פעולתה, שעשויים להכתיב את יעילותה; ליכולתם של מורים מובילים לפעול במסגרת האילוצים התשתיתיים, התרבותיים והניהוליים שבמסגרתם הם משולבים; למידת שיתוף הפעולה שהם יזכו לקבל מקרב המורים המתכשרים, ועוד. בתוך כך, נטען, כי אף שקיימת הסכמה בנוגע ליתרונותיה של שיטת הפיתוח המקצועי באמצעות מורים מובילים לעומת השיטה המסורתית, טרם התגבשה תמימות דעים בנוגע ליכולתה של שיטה זו להביא ללמידה משמעותית, אפקטיבית ומתבקשת של מורים ועל כן, ראוי לעיין במגבלות האפשריות שלה ולפתח לה שיטות הערכה תקפות, שיבחנו אם יש בה כדי לקדם למידה של מורים, להגביר את איכות ההוראה, לתרום לתהליך הלמידה של תלמידים ולהביא לשיפור הישגיהם.

.9

מספר פריט: 12129
מיון: 10.137.3
סוג: ספר
כותר: קהילות למידה מקצועיות למורים
מחבר: בוקק-כהן, יערי
עורך: יוספברג בן-יהושע, ליאת
מו"ל: מכון חופ"ת
שנה: 2016
עמודים: 39
מקום: תל-אביב
מילות מפתח: התפתחות מקצועית; קהילה; מורים; רפלקציה; ידע; מודלים; הוראה;
הערות: ייעוץ אקדמי: מיכאלי, ניר

 טקסט מלא:

תקציר:

הסקירה הנוכחית עוסקת בקהילות למידה מקצועית למורים, במדינות שונות בעולם וכן בתחומי ידע שונים ומגוונים. מטרת סקירה זו הינה להציג מודלים שונים של קהילות למידה מקצועית למורים המוטמעים במקומות שונים בעולם, תוך הכללת מדינות בעלות תרבויות שונות וכן קהילות העוסקות במקצועות לימוד שונים ומגוונים. הסקירה כוללת את הרקע להופעת קהילות אלו, הגדרת המושג 'קהילה מקצועית למורים', מאפייני המודלים והדגשים הייחודיים בכל אחד מהם. בהמשך מוצגים המודלים בטבלה השוואתית על פי שמונה פרמטרים ומהם ניתן ללמוד על ההבדלים בדגשים, במטרות בתכני השיח הפדגוגי ותהליך הלמידה בין סוגי המודלים, כמו גם דרכי פעולתה וההקשר המוסדי והגיאוגרפי בו פועלת כל קהילה. הסקירה מסתיימת בפרק נרחב הכולל המלצות מעשיות לבניית וניהול קהילה מקצועית למורים שתהא יעילה ואפקטיבית, בהסתמך על מחקרים שבחנו מודל מודלים של קהילות למידה. כמו כן, מחקרים אלו הניבו גם תובנות חשובות אודות גורמים שונים המהווים חסמים לתפקוד מיטבי של הקהילה ומקורות לקושי שעלולים לפגוע בפעילות הקהילה ותפוקותיה, ויש לתת עליהם את הדעת בעת שמתכננים הקמת קהילה מקצועית למורים.

.10

מספר פריט: 12145

מיון: 70.65.5

סוג: ספר

כותר: הפיתוח המקצועי של עובדי ההוראה : דוח מחקר המדינה

מו"ל: משרד מבקר המדינה

שנה: 2016

עמודים: 32

מקום: ירושלים

מילות מפתח: התפתחות מקצועית; עובדי-הוראה; למידה; משרד החינוך; השתלמויות מורים;

 טקסט מלא:

תקציר:

הפיתוח המקצועי של עובד ההוראה נועד לשפר את עבודתו, לסייע לו לקדם תהליכי למידה משמעותיים ולהבטיח כי התלמידים ימצו את הפוטנציאל הגלום בהם. מערך הפיתוח המקצועי השתנה במידה ניכרת בשנים האחרונות במסגרת הסכמי "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" שגיבש משרד החינוך (להלן גם - המשרד) עם ארגוני המורים. כדי לעודד עובדי הוראה להשתתף במסגרות לפיתוח מקצועי (להלן גם - השתלמויות) נקבעו בהסכמים מנגנונים לתגמול עובדי ההוראה עבור ההשתתפות בהן. אגף א' לפיתוח מקצועי של עובדי הוראה (להלן - האגף לפיתוח מקצועי או האגף) במשרד החינוך ממונה על התוויית המדיניות הארצית בנוגע לפיתוח המקצועי שבעה מפקחים על הפיתוח המקצועי במחוזות המשרד מופקדים על יישומה והטמעתה של המדיניות מתוך התאמתה לצורכי בתי הספר ועובדי ההוראה במחוזותיהם. 58 מרכזים לפיתוח סגלי הוראה (להלן - מרכזי פסג"ה) ברחבי הארץ הם הזרוע הביצועית המרכזית של המשרד לצורך הפעלת המסגרות לפיתוח המקצועי של עובדי ההוראה ולהטמעת תהליכי הפיתוח בכל שנה משתלמים כ-110,000 עובדי הוראה בכ-8,000 מסגרות לפיתוח מקצועי

המתקיימות בבתי הספר, במרכזי פסג"ה, במוסדות האקדמיים או במוסדות הפיתוח המקצועי של ארגוני המורים.

.11

מספר פריט:	12155
מיון:	10.139.1
סוג:	ספר
כותר:	ממעוף הציפור : סיפורי התפתחות מקצועית של מורים
מחבר:	אבידב-אונגר, אורית / אשרת-פינק, יפעת
מו"ל:	מכון מופ"ת
סידרה:	תמה
שנה:	2016
עמודים:	151
מקום:	תל אביב
מילות מפתח:	סיפורי מורים; התפתחות מקצועית; מוטיבציה; מחקר; רפורמה בחינוך; בתי-ספר;

תקציר:

הספר ממעוף הציפור: סיפורי התפתחות מקצועית של מורים מפגיש את הקוראים עם תשעה סיפורי התפתחות מקצועית של מורות במהלך לימודיהן לקראת תואר שני בחינוך. מה הניע אותן לצאת לתהליך של התפתחות מקצועית? מה הביאן לידי ההחלטה לבחור במסלול התפתחות כזה או אחר? מה משפיע בסופו של דבר על תהליך ההתפתחות של מורים? מיהן הדמויות השותפות לתהליך זה? או בקצרה: איך כל זה קורה?
בשנים האחרונות מתחוללות רפורמות רבות בארץ ובעולם בנושא התפתחותם המקצועית של המורים בעקבות ההבנה שלמידה לאורך החיים המקצועיים של המורה היא תנאי הכרחי להתמחותו ולהצלחתו.
חלקו הראשון של הספר עוסק בהגדרות כלליות של המושגים "התפתחות מקצועית" ו"פיתוח מקצועי" וסוקר את הספרות העדכנית בתחום. חלקו השני מתמקד בסיפוריהן של המורות ומארגן אותם בשלושה מעגלים בהתאם למקור ההניעה להתפתחות: מעגל האני, הקשור באני המספר; מעגל האחר, הקשור בסוכן שינוי משמעותי; ומעגל המערכת, הקשור במערכת הארגונית הסובבת את המורה. ייחודו של הספר בשזירה ובשילוב של המניעים הללו

.12

מספר פריט:	12155
מיון:	10.139.1
סוג:	ספר
כותר:	ממעוף הציפור : סיפורי התפתחות מקצועית של מורים
מחבר:	אבידב-אונגר, אורית / אשרת-פינק, יפעת
מו"ל:	מכון מופ"ת
סידרה:	תמה
שנה:	2016
עמודים:	151
מקום:	תל אביב
מילות מפתח:	סיפורי מורים; התפתחות מקצועית; מוטיבציה; מחקר; רפורמה בחינוך; בתי-

ספר;

תקציר:

הספר ממעוף הציפור: סיפורי התפתחות מקצועית של מורים מפגיש את הקוראים עם תשעה סיפורי התפתחות מקצועית של מורות במהלך לימודיהן לקראת תואר שני בחינוך. מה הניע אותן לצאת לתהליך של התפתחות מקצועית? מה הביאן לידי ההחלטה לבחור במסלול התפתחות כזה או אחר? מה משפיע בסופו של דבר על תהליך ההתפתחות של מורים? מיהן הדמויות השותפות לתהליך זה? או בקצרה: איך כל זה קורה? בשנים האחרונות מתחוללות רפורמות רבות בארץ ובעולם בנושא התפתחותם המקצועית של המורים בעקבות ההבנה שלמידה לאורך החיים המקצועיים של המורה היא תנאי הכרחי להתמחותו ולהצלחתו. חלקו הראשון של הספר עוסק בהגדרות כלליות של המושגים "התפתחות מקצועית" ו"פיתוח מקצועי" וסוקר את הספרות העדכנית בתחום. חלקו השני מתמקד בסיפוריהן של המורות ומארגן אותם בשלושה מעגלים בהתאם למקור ההניעה להתפתחות: מעגל האני, הקשור באני המספר; מעגל האחר, הקשור בסוכן שינוי משמעותי; ומעגל המערכת, הקשור במערכת הארגונית הסובבת את המורה. ייחודו של הספר בשזירה ובשילוב של המניעים הללו

.13

מספר פריט: 12155

מיון: 10.139.1

סוג: ספר

כותר: ממעוף הציפור : סיפורי התפתחות מקצועית של מורים

מחבר: אבידב-אונגר, אורית / אשרת-פינק, יפעת

מו"ל: מכון מופ"ת

סידרה: תמה

שנה: 2016

עמודים: 151

מקום: תל אביב

מילות מפתח: סיפורי מורים; התפתחות מקצועית; מוטיבציה; מחקר; רפורמה בחינוך; בתי-ספר;

תקציר:

הספר ממעוף הציפור: סיפורי התפתחות מקצועית של מורים מפגיש את הקוראים עם תשעה סיפורי התפתחות מקצועית של מורות במהלך לימודיהן לקראת תואר שני בחינוך. מה הניע אותן לצאת לתהליך של התפתחות מקצועית? מה הביאן לידי ההחלטה לבחור במסלול התפתחות כזה או אחר? מה משפיע בסופו של דבר על תהליך ההתפתחות של מורים? מיהן הדמויות השותפות לתהליך זה? או בקצרה: איך כל זה קורה? בשנים האחרונות מתחוללות רפורמות רבות בארץ ובעולם בנושא התפתחותם המקצועית של המורים בעקבות ההבנה שלמידה לאורך החיים המקצועיים של המורה היא תנאי הכרחי להתמחותו ולהצלחתו. חלקו הראשון של הספר עוסק בהגדרות כלליות של המושגים "התפתחות מקצועית" ו"פיתוח מקצועי" וסוקר את הספרות העדכנית בתחום. חלקו השני מתמקד בסיפוריהן של המורות ומארגן אותם בשלושה מעגלים בהתאם למקור ההניעה להתפתחות: מעגל האני, הקשור באני המספר; מעגל האחר, הקשור בסוכן שינוי משמעותי; ומעגל המערכת, הקשור במערכת הארגונית הסובבת את המורה. ייחודו של הספר בשזירה ובשילוב של המניעים הללו

.14

מספר פריט: 1190

מיון: R1439

סוג: מחקר

כותר: קהילות למידה של מורי מורים במכללת סמינר הקיבוצים

מחבר: זוזובסקי, רות /לוי-פלדמן, אירית /מיכאלי, ניר

מו"ל: סמינר הקיבוצים

שנה: 2015

עמודים: 88

מקום: תל-אביב

מילות: קהילה; התפתחות מקצועית; מורי מורים; מורים חוקרים;

מפתח:

תקציר

מנהלים:

.15

מספר פריט: 12108

מיון: M134

סוג: מאמר

כותר: Israel's MOFET institute: "community of communities" for the creation and dissemination of knowledge of teacher education

מחבר: Golan, Michal /Reichenberg, Rivka

עורך: Craig, Cheryl J. /Orland-Barak, Lily

מו"ל: Emerald

שנה: 2015

בתוך: International teacher education : promising pedagogies (part C

עמודים: 316 - 299

מקום: Bingley, UK

מילות מפתח: משרד החינוך; ישראל; הכשרת מורים; מודלים; בית ספר להתפתחות מק

.16

מספר פריט: 11460

M104 **מיון:**
ספר מתודולוגיה **סוג:**
The professional teacher educator : Roles, behaviour, and **כותר:**
professional development of teacher educators.
Lunenberg, Mieke /Dengerink, Jurrien /Korthagen, Fred **מחבר:**
Sense publishers **מו"ל:**
2014 **שנה:**
166 **עמודים:**
Rotterdam **מקום:**
מילות מפתח: חדר מורים; הכשרת מורים; התפתחות מקצועית; תפיסת תפקיד; התנהגות מורים;

תקציר:

הספר הוא סקירה של המחקר הבינלאומי על מורי-מורים ב-20 השנים האחרונות. זוהי סקירה מקיפה של מה שידוע על תפקידים והתנהגויות מקצועיים ועל התפתחות מקצועית של מורי-מורים. הכותבים מביאים ניתוח שיטתי של המוקד, השיטות ומקורות הנתונים של 137 פרסומים מרכזיים ומהווה מקור חשוב לכל מי שמעוניין במחקר בתחום זה. קיים קונצנזוס גדל והולך שמורי-מורים משפיעים על איכות המורים ומכאן גם על איכות החינוך. בספר הכותבים מציגים תובנות על תפקידי מורי-המורים ועל מורכבות עבודתם ודנים בבניית לבנים להמשך הבנייה וההעמקה של התפתחותם המקצועית. הכותבים מבהירים שאם המטרה היא להתייחס בצורה רצינית לכך חיוני לבנות הבנות המבוססות על ממצאי מחקרים. הכותבים מראה שלמרות ההתרחבות חקר השדה עדיין מפוזר ומקוטע. הם גם מאירים את הצורך ליצור תוכנית מחקרית לכידה בתחום זה ולספק הצעות קונקרטיות לתוכנית מסוג זה.

17

12153 מספר פריט:
10.138.3 מיון:
ספר **סוג:**
סקלבליות והרחבת יישום השימוש סקלבליות והרחבת יישום השימוש **כותר:**
רן, עמליה **מחבר:**
יוספברג בן-יהושע, ליאת /שפרלינג, דניאל **עורך:**
מכון מופ"ת **מו"ל:**
2016 **שנה:**
47 **עמודים:**
תל אביב **מקום:**
מילות מפתח: סקלבליות; חדשנות בחינוך; קהילה לומדת; הוראה; למידה; מערכת החינוך;
הערות: ייעוץ אקדמי: פישר, גל
טקסט מלא:

תקציר:
סקירה זו עוסקת בנושא הסקלבליות והרחבת יישום השימוש במוצר חינוכי במערכת החינוך, בדגש על הרחבת השימוש במוצרים חינוכיים הקשורים לליבה של הוראה ולמידה, הטמעתם ויישומם כמוצר בר קיימא בקרב לקוחות קצה. מטרת הסקירה הינה לאפיין באמצעות מודלים שונים במערכת החינוך את פוטנציאל ההרחבה של המוצר החינוכי, לצד שימור עקרונות, דרכי הפעולה, הרעיונות ואיכות המוצר בתחומי הליבה בהוראה ובלמידה. לשם כך, יבחנו

בסקירה זו שלושה מקרים לדוגמא של תהליכי סקלבליות והרחבה, הלקוחות ממערכת החינוך בארה"ב: הרחבת השימוש במודל מחזור 90- הימים של ארגון קרנגי לקידום ההוראה (16), Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching מקרים של הרחבת שימוש בפרקטיקות הוראה חדשות שנחקרו על ידי מוסד רנד (Rand Foundation), והרחבת השימוש ביישום תכנית ה- National Writing Project. מקרים אלו ייחקרו באמצעות ניתוח פרטני של דוגמאות יישום שונות, אשר ממחישות את עקרונות הסקלבליות במערכת החינוך בכל אחת מאבני הבוחן שינתחו במסגרת זו, הסקירה תציג בקצרה את תהליך הרחבת השימוש במוצר החינוכי ותבחון את הערכות ההיתכנות לאיתור לקוחות ייעודים חדשים ויכולת ההטמעה של המוצר בתהליך הסקלבליות. כמו כן, תעסוק הסקירה בשאלה כיצד משמרים את התכונות הייחודיות של המוצר ומאפשרים את הגמישות הרצויה של הרחבתו ואימותו בשדות חדשים, תוך בחינה באיזו מידה נשמרה איכות המוצר בתהליך הסקלבליות, כיצד מגדירים בעלות על המוצר, ומהם הנקודות והממשקים במעבר להרחבת יישום השימוש במוצר. באופן זה, מבקשת הסקירה לבדוק כיצד ניתן לאפיין סקלבליות במערכת החינוך באמצעות השימוש במוצרים ינוכיים שונים (סקירות מנחות, פרקטיקות הוראה, תכניות הכשרה וכיו"ב) ובאמצעות ניתוח תהליך הרחבת יישום השימוש במוצרים אלו על ידי לקוחות קצה נוספים וחדשים או יצירת מוצרי-חינוך משניים, הנגזרים מן המוצר האבטיפוסי.

.18

מספר פריט:	11741
מיון:	86.43.12
סוג:	מאמר
כותר:	Using data to alter instructional practice: the mediating role of coaches and professional learning communities
מחבר:	Marsh, Julie A. /Bertrand, Melanie
שנה:	2015
בתוך:	Teachers College Record
כרך:	v 117 n 4
עמודים:	1-40
מילות מפתח:	קהילה לומדת; הוראה; נתונים סטטיסטיים;

.19

מספר פריט:	11755
מיון:	P108
סוג:	מאמר
כותר:	למידה מהצלחות של קורסים משלבי עשייה באקדמיה בישראל
מחבר:	גולן, דפנה /רוזנפלד, יונה
מו"ל:	סמינר הקיבוצים
שנה:	2015
בתוך:	גילוי דעת : כתב עת רב-תחומי לחינוך, חברה ותרבות
כרך:	7
עמודים:	13-36
מילות מפתח:	למידה מהצלחות; השכלה גבוהה; סטודנטים; קהילה; ידע;

תקציר:

בעשור האחרון חיזקה מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל את מחויבותה החברתית ופיתחה תכניות חדשות למעורבות סטודנטים בקהילה. רבות מהתכניות הללו משלבות בין ידע אקדמי לפעילות חברתית ובין תיאוריה לפרקטיקה. התפתחות זו היא חלק ממגמה בין לאומית של חזרה לתפקידה המסורתי של האקדמיה כמקדמת ערכים של דמוקרטיה והשתתפות אזרחית פעילה. בהתבסס על שיטת "למידה מהצלחות", אנו מציגים סיפור הצלחה של קורס משלב עשייה אחד, "מתורגמות קהילתית" באוניברסיטת בר-אילן, וממנו אנו גוזרים ארבעה מדדים עיקריים לבחינת הצלחה: מחויבות, עקביות, למידה והקשרים (מודל מע"ל"ה). המאמר מדגיש את הצורך במחויבות של כל השותפים בתהליך: הסטודנטים, המרצים, המוסדות להשכלה גבוהה, ארגוני החברה האזרחית ונציגי הקהילות הוא דן במשמעות של העקביות ושל התכנון לטווח ארוך בתכניות מעורבות חברתית של סטודנטים. המאמר מסביר את יתרונות הלמידה מתוך עשייה, הכוללת למידת עמיתים ולמידה עם ומהקהילה בשילוב עם הלמידה האקדמית. המאמר מציע להרחיב את הדיון על ההקשרים החברתיים, הכלכליים והפוליטיים של הפעילות בקהילה, ולאתגר דפוסים מסורתיים של ריחוק, הסתגרות והתנשאות באקדמיה בישראל.

20.

מספר פריט: 11263

מיון: P106

סוג: מאמר

כותר: המדרגה החסרה – קידום הכשרת מורים באמצעות תהליכי הערכה

במסגרת קהילה מקצועית לומדת של מורי מורים

מחבר: קורלנד, חנה /שחף-ברזילי, רינת

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2013

בתוך: ביטאון מכון מופ"ת

כרך: 51

עמודים: 67-74

מילות מפתח: מורי מורים; הכשרת מורים; הערכה; קהילה לומדת; התפתחות מקצועית;

טקסט מלא:

תקציר:

תהליך חקר הפרקטיקה בקל"מ (קהילת למידה מקצועית) מזמן למורי המורים מראָה שבאמצעותה יוכלו לשקף לעצמם את הוראתם ולשפרה בה-בעת, תהליך זה מקנה לפרחי ההוראה מיומנויות לחקר פרקטיקת ההוראה שלהם וללמידה שיתופית עם עמיתים לשם שיפורה לאורך כל חייהם המקצועיים.

21.

מספר פריט: 11293

מיון: P24

סוג: מאמר

כותר: שיח של מדריכים פדגוגיים בקהילות לומדים במערך הכשרה להוראה

בדגם ה-PDS

מחבר: דרור, אילנה /דהן, אורית

מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2013
בתוך: דפים : כתב עת לעיון ולמחקר בחינוך
כרך: 56
עמודים: 194-210
מילות מפתח: מדריכים פדגוגיים; ניתוח שיח; קהילה לומדת; התפתחות מקצועית; בית ספר להתפתחות מקצועית;

 טקסט מלא:
תקציר:

המאמר מציג את סוגי השיח של מדריכים פדגוגיים הפועלים בקהילות לומדים במסגרת מערך שותפות (PDS) עם שלושה בתי ספר על-יסודיים במרכז הארץ. חקירת השיח מאפשרת מיקוד והתבוננות ביקורתית בנעשה בתוך קהילות הלומדים. השיח נבחן באמצעות הכלי של סינקלר וקלטהרד (Coulthard, 1975 & Sinclair) (המודל של קוסטא וגרמסטון), (Garmston 1994 & Costa). הממצאים מלמדים כי סוגי השיח השכיחים בקרב המדריכים הפדגוגיים בקהילות הלומדים מאופיינים בעיקר באינטראקציות מסוג של מתן מידע ומתן הוראות. ממצא נוסף נקשר למיעוט האינטראקציות המכוונות להבניה של ידע ולשאלות שאלות. משמעות הדבר היא כי הוראה הנשענת על עקרונות הקונסטרוקטיביזם נמצאה במידה מועטה בשיח שהתקיים בקהילות הלומדים. השיח המכוון לתמיכה כמעט שאינו קיים. ממצאים אלה מעניינים במיוחד לאור העובדה שהם חוצים דיסציפלינות והקשרים. הווה אומר כי כל חמשת המדריכים הפדגוגיים הפועלים בשלושה בתי ספר ושייכים לתחומי התמחות דיסציפלינרית שונים ממעטים לעשות שימוש בסוג שיח של תמיכה ובשיח הבנייתי.

22.

מספר פריט: 9727
מיון: P24
סוג: מאמר
כותר: שיח למידה בעל פה ובדואר אלקטרוני (דוא"ל) בקהילות לומדות בבית ספר לפיתוח מקצועי
מחבר: שגיא, חנה /כפיר, דרורה
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2007
בתוך: דפים : כתב עת לעיון ולמחקר בחינוך
כרך: 45
עמודים: 195-226
מילות מפתח: הכשרת מורים; הוראה; למידה; מדריכים פדגוגיים; פרחי הוראה;
טקסט מלא:

23

כותר: חדשנות פדגוגית של מורים למדע וטכנולוגיה בבית-הספר היסודי המשלבים תקשוב בהוראה

הערה: המחקר בחן חדשנות פדגוגית משולבת תקשוב של מורים למדע וטכנולוגיה בבית-הספר היסודי. לצורך המחקר נבחרו עשרה מורים, שידוע כי הם משלבים את המחשב כחלק בלתי נפרד בתהליכי הוראה ולמידה. הפעילות המתקשבת של כל מורה נבחנה בארבעה תחומים מרכזיים: מאפייני זמן ומרחב, תפקיד המורה, תפקיד התלמיד ותוכנית הלימודים. בכל תחום הוגדרו שלוש רמות של חדשנות: רמת הטמעה, המתארת מצב התחלתי של שילוב התקשוב; שלב מעבר, שבו התקשוב תומך בו זמנית בפעילויות חדשניות ומסורתיות; ורמת התמרה, שבה חל שינוי מהותי באופן ההוראה של המורה. שתי השאלות המרכזיות שנבחנו במחקר: א. האם וכיצד משפיע השימוש בתקשוב על אופי הוראתם של המורים? ב. האם יש שונות בין רמות החדשנות בכל תחום אצל כל מורה, וכן בין רמות החדשנות בין המורים?

ממצאי המחקר עולה, שבכל התחומים רוב המורים נמצאו בשלב המעבר ומעלה, אם כי אופן שילוב התקשוב שלהם שונה. התחומים שנמצאו כמושפעים ביותר מהשימוש בתקשוב הם המרחב הווירטואלי, תפקיד התלמיד ושיטות ההערכה. מכאן שהתלמיד זוכה לתפקידים חדשים ולסמכויות נרחבות יותר, ללמידה מגוונת יותר וכן לשיטות הערכה חדשות. תחומים שהושפעו מן התקשוב קצת פחות הם יחסי מורה-תלמידים ושיטות ההוראה. שני התחומים שהושפעו במידה המועטה ביותר הם המרחב הפיסי וזמן ההוראה וכן יחסי מורה-מורים. מכאן, שהמבנה הארגוני של ביה"ס לא השתנה בעקבות שילוב התקשוב, וכן שהתקשוב אינו תורם לשיתופי פעולה בין מורים. השוואה בין רמות החדשנות בתחומים השונים מגלה, כי רמת החדשנות של כל מורה באופן כללי הומוגנית למדי. גם השונות בין רמות החדשנות בין המורים נמוכה, כלומר המורים דומים זה לזה מבחינת רמת החדשנות שלהם. (מתוך המאמר)

מחבר: בן-צדוק, גלית; רפי נחמיאס; רחל מינץ

שנת פרסום: 2006

נושאים: מדעים – הוראה; הוראה ולמידה מתקשבות; חינוך יסודי; מורים;

חדשנות; מורים ותלמידים

מתוך: כנס צ'ייס למחקרי טכנולוגיות למידה: האדם הלומד בעידן הטכנולוגי (קבץ):

האוניברסיטה הפתוחה ושה"ם, 146-141, 2006

קישור: <http://telem-pub.openu.ac.il/users/chais/2006/06/pdf/chais-20-benzadok%20etal.pdf>

24.

כותר: משהו חדש - חדיש חדש: שנה לפעילותה של רשת המחקר על חדשנות
פדגוגית בהכשרת מורים.

הערה: על חדשנות, חדשנות בחנוך ובייחוד חדושים וחדשנות בהכשרת מורים.
מחבר: פויס, יעל.

שנת פרסום: 2011

נושאים: חדשנות; הכשרת מורים; מחקר חנוכי; חינוך; שנוי חנוכי

מתוך: שבילי מחקר, 17: 167-177, 2011

קישור:

<http://www.mofet.macam.ac.il/rashut/hafacha/Documents/shviliey-mehkar-17.pdf>

25.

כותר: למידה מבוססת פרויקטים - פותחים דלתות לחדשנות פדגוגית.

מחבר: לוין, תרצה.

שנת פרסום: 2015

נושאים: המכללה האקדמית לחנוך ע"ש קיי; הכשרת מורים;

עבודות סטודנטים

מתוך: קולות: כתב עת לענייני חינוך וחברה, 9: 17-18, 2015

תקציר: "למידה מבוססת פרויקטים (PBL - project based learning) הוא שמו של תהליך למידת עומק. מכללת קיי מקדמת את הלמידה מבוססת הפרויקטים כחלק מתפיסת הבוגר שלה. קורסים רבים וכן פעילות אקס-קורקולרית מוקדשים לדרך לימוד זאת. ד"ר תרצה לוין, ראש לימודי ההכשרה במכללת קיי פותחת את הדיון ומציגה את המבט המכללתי. (מתוך המאמר)

קישור:

http://www.kaye.ac.il/images/files/publications/kolot/2015/kolot9_Jan-2015.pdf

26.

מספר פריט: 11168
מיון: 70.58.3
סוג: מאמר
כותר: האם השימוש באמצעי הוראה מתוקשבים מעודד אינטראקציה פדגוגית חדשנית בכיתה? הצגת כלי לניתוח תצפיות בכיתה
מחבר: מני-איקן, עידית /ברגר-טיקוצ'ינסקי, טל /בשן, ציפי
מו"ל: האוניברסיטה הפתוחה /המרכז לחקר חדשנות בטכנולוגיות למידה
שנה: 2013
בתוך: הכנס השמיני למחקר חדשנות וטכנולוגיות למידה ע"ש צ'ייס
עמודים: 122-131
מילות מפתח: דרכי-הוראה; פדגוגיה; הערכה; למידה מקוונת; תקשוב; תצפיות בכיתה;
תקציר:

מאמר זה מציג כלי לניתוח תצפית – Class Learning Interactions (CLI-O) Observation tool), שפותח במטרה לבחון ולאפיין את אופי האינטראקציות המתרחשות בין המורה לתלמידים בכיתה הלומדת בסביבה מתוקשבת. מודגם השימוש בכלי ומובאות כמה דוגמאות לממצאים שניתן להפיק מהשימוש בו. CLI-O פותח בכדי לתת מענה לשאלה – האם למידה בסביבה מתוקשבת יכולה להתאפיין בפדגוגיה ייחודית המתבטאת למשל בכך שהתלמיד נמצא במוקד השיעור והמורה משמש כמנחה למידה כאשר הלמידה מתווכת בכלים טכנולוגיים מגוונים. CLI-O מספק תיאור שיטתי של ההתרחשות בשיעור ומאפשר למורים, למורי מורים ולחוקרים לבחון את הטמעת התקשוב בהוראה כההליך הדרגתי ומתמשך של בניית פדגוגיה חדשה המותאמת לדרישות המאה ה-21.

27.

מספר פריט: 10922
מיון: P24
סוג: מאמר
כותר: הכשרת פרחי הוראה להוראה מתוקשבת ושילוב טכנולוגיות מידע במכללות לחינוך: תמונת המצב בשנת הלימודים תשס"ט
מחבר: גולדשטיין, אולז'ן
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2012
בתוך: דפים : כתב עת לעיון ולמחקר בחינוך
כרך: 54
עמודים: 20-67
מילות מפתח: הוראה מתוקשבת; הכשרת מורים; טכנולוגיה; הוראה;
טקסט מלא:

תקציר: המחקר המתואר במאמר זה מציג את תמונת המצב בשנת הלימודים תשס"ט (2008-2009) בתחום של שילוב טכנולוגיות מידע במכללות לחינוך בישראל. שלושה היבטים של הנושא נבחנו: (א) הכשרת סטודנטים להוראה מתוקשבת; (ב) השימוש בטכנולוגיות מידע על ידי סגל ההוראה במכללות לצרכים פדגוגיים ומקצועיים; (ג) מדיניות משרד החינוך והמכללות. במחקר נמצא כי תכנית ההכשרה של סטודנטים להוראה מתוקשבת לוקה בחסר: כשלושה

רבעים מבוגרי המכללות לחינוך מסיימים את לימודיהם בלי שהתנסו בעבודה מעשית בתחום זה, ובשנים האחרונות אף צומצם היקף הקורסים בתחום טכנולוגיות המידע אשר נלמדים במכללות. מרצים רבים במכללות לחינוך משלבים בשיעוריהם טכנולוגיות מידע בדרכים מסורתיות, ורק חלק קטן מהם משלבים אותן בדרכים מתקדמות (למידת חקר, יצירה אישית וקבוצתית, פתרון בעיות אותנטיות, למידה שיתופית). העדר בקרה על חלוקת התקציבים, כמו גם שינויים ארגוניים שהתחוללו במערכת להכשרת מורים, לא עודדו הטמעה של טכנולוגיות מידע. סיבה נוספת לליקויים בהטמעה היא מדיניותם של מוסדות ההכשרה, שהתבטאה בהעברת ניהול ההטמעה לראשי תחום התקשוב במכללות ובהעדר תהליך ארגוני מתוכנן בהובלת המנהיגות המוסדית. מדיניות זו של המכללות השפיעה על צמצום היקף הקורסים להוראה מתוקשבת, כמו גם על העדר המוטיבציה של מרצים ושל מדריכים פדגוגים רבים לאמץ חדשנות פדגוגית ולהדגימה לסטודנטים. הרלוונטיות של המחקר הנוכחי גוברת בהקשר של התכנית הלאומית של משרד החינוך להתאמת מערכת החינוך לדרישות המאה ה-21 נתוני המחקר עשויים לשמש את המכללות בהגדרת נקודת המוצא לתכנית מכללתית בנושא זה, בזיהוי נקודות חולשה ובהתוויית תכנית פעולה רב-שנתית לשינוי תהליך הכשרת המורים ולהעצמתו.

.28

מספר פריט: 9642

מיון: M51

סוג: ספר מתודולוגיה

כותר: חדשנות פדגוגית משולבת טכנולוגיות מידע ותקשורת

מחבר: מיוזוסר, דוד / נחמיאס, רפי / טובין, דורית / פורקוש, אלונה

מו"ל: הוצאת רמות

שנה: 2007

עמודים: 203

מקום: תל-אביב

מילות מפתח: הוראה מרחוק; טכנולוגיה; תקשורת; בתי-ספר; מידע;

תקציר:

טכנולוגיות מידע ותקשורת נעשו חלק בלתי נפרד מחיינו, והן משמשות כזרז לחדשנות במערכות חינוך. הספר מסכם ממצאי מחקר בינלאומי על אודות חדשנות פדגוגית משולבת תקשוב, ומוצגות בו היוזמות החדשניות בבתי ספר מן ההיבט התוכני והפדגוגי. כמו כן מוצג תפקידים החדש והמשתנה של המורים והתלמידים בתהליכי ההוראה והלמידה הספר מיועד לאנשי חינוך המתעניינים בהיבטים התאורטיים של הטמעת התקשוב בתהליכים פדגוגיים ובבתי ספר, לאלה המעוניינים לשלב מחשבים ותקשורת בכיתתם או בבית ספרם ולמקבלי החלטות וקובעי מדינות בתחום הטמעת יוזמות חדשניות המשלבות תקשוב במערכת החינוך.

.29

כותר: להיות מורה יזם

הערה: קיים פרדוקס במערכת החינוך בכל הקשור ליזמות. מצד אחד אפשר למצוא

לא מעט אנשים שמאמינים בחשיבות המיוחדת של עבודתם, אנשים חדורי מוטיבציה

להשקיע ולהשפיע, אך מצד אחר למערכת החינוך יש אוסף של מאפיינים העושים אותה מסורבלת וקשה לשינוי. המחבר מציע קווים מנחים העשויים לסייע לאלו המרגישים דחף לקום ולעשות שינוי. (מתוך המאמר).

מחבר: לבב, אמנון.

שנת פרסום: 2012

נושאים: מערכת החינוך, יזמות ויזמים

מתוך: הד החינוך, 86 (7): 56-57, 2012

30

מספר פריט: 9445

מיון: R998

סוג: מחקר

כותר: דמות המורה בראי הכשרת המורים : מבט היסטורי - דוח מחקר מס' 1

מחבר: נידרלנד, דורון /דרור, יובל /הופמן, עמוס

מו"ל: מכון מופ"ת

סידרה: רשת עמיתי מחקר

שנה: 2007

עמודים: 66

מילות מפתח: דימוי תפקיד; מעמד המורה; רפורמה בחינוך; חידושים בחינוך; היסטוריה; הכשרת מורים;

הערות: 2 עותקים

תקציר:

המחקר שלפנינו בדק כיצד דמות המורה "הראוי" משתקפת בשיח החינוכי של שלושה גורמים מובילים המעורבים במערכת הכשרת המורים: משרד החינוך, המועצה להשכלה גבוהה ושלוש מכללות בעלות היסטוריה ושינוי אידיאולוגי שונים: המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, המכללה האקדמית בית ברל ומכללה ירושלים לבנות. המחקר הבא יתייחס לעדות של הסתדרות המורים ושל ארגון המורים העל יסודיים וכן של מכללות נוספות. החוקרים ניתחו מסמכים שונים ובהם דוחות של ועדות רשמיות בהיקפים שונים, מכתבים וניירות עמדה מגוונים וכן דברים שנאמרו בעל פה ונרשמו.

הרעיון של "המורה הפרופסיונלי" ברוח ההגדרה שהעניקה לו ועדת אריאב הוא הגישה השלטת היום בישראל. גישה זו אכן עשויה לקדם את העוסקים בהוראה להגדרה בהירה יותר של מקצועם ושליחותם, ליצירת סטנדרטים יציבים יותר של הערכת ההוראה "הראויה". עם זאת יש להיזהר מהקצנת העיקרון של המורה "המקצוען" כדי לא להפוך אותו ל"עובד הוראה" נוסח ועדת דברת.